

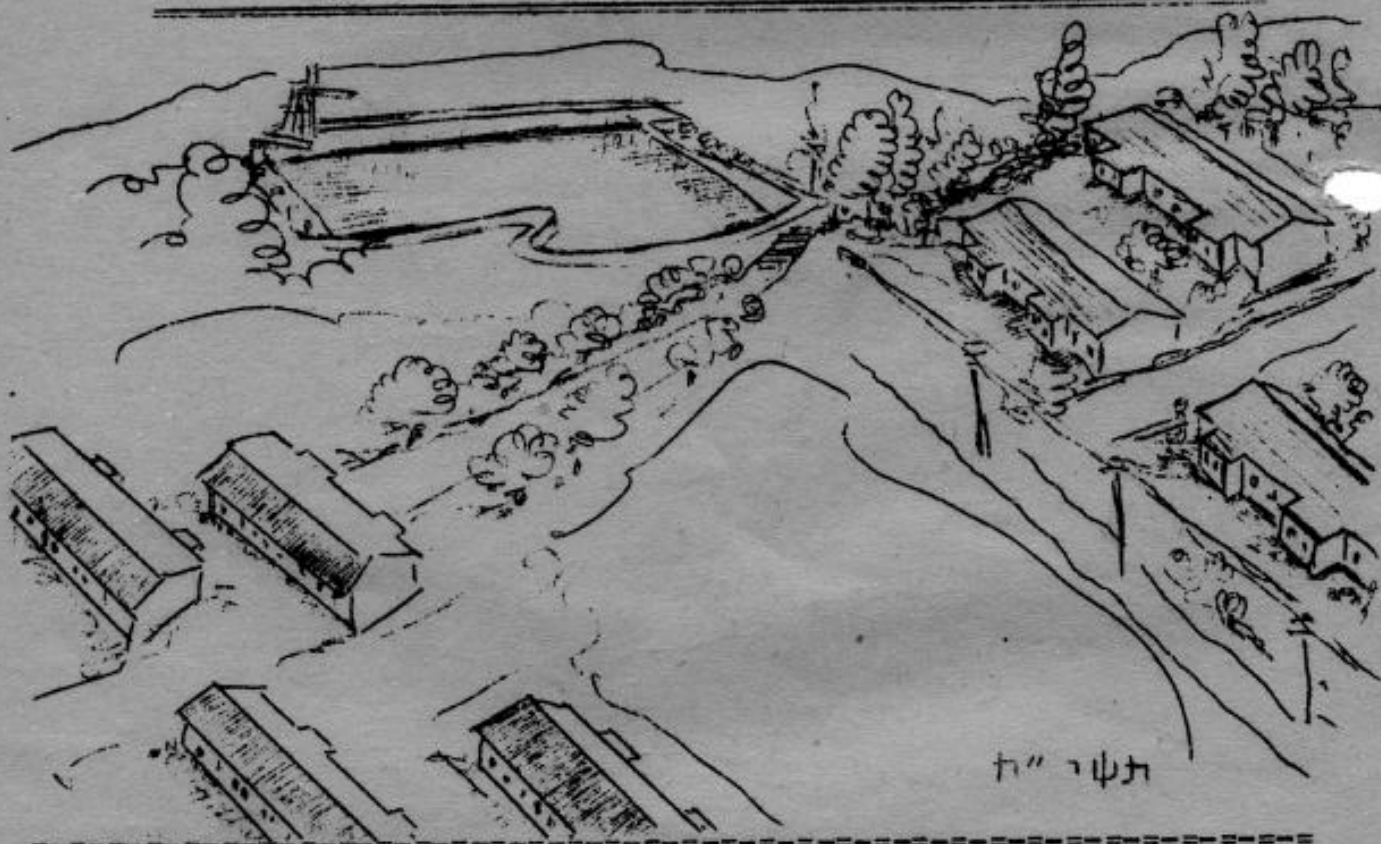
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל .
איחוד הקבוצות והקבוצים הבונים - התנועה המאוחדת

כפר הנשיא

תש"ח

לברי הכפר

תש"ח

2.7.1958

מס' 52

יד' חמוז השי"ח

האם עברנו את מבחן השני? האם חברתנו עומדת איתן? האם חבילות
שחטלו מטקים אחרים עברו על פנינו והשאירו אותנו כמו שהיינו? האם מצאנו
את דרך המלך לקיום כלכלי מוכסח? האם לנו העוז והמאמץ לשנות את הדורש שנוי
כלי לפגוע באמונתנו בחיי קבוצה?

אלה רק מעט מן השאלות, שעלינו לשאול ולענות עליהן לפחות בסתר
לבנו. אנו רק חלק קטן מהתנועה הקבוצית על כל זרמיה ולעתים נראה שתנועה
זו אינה עוד כמו שהייתה. חלו שינויים, הופיעו מנהגים, החרשו פילוגים,
כרסמו שילומים, קיימת עבודה שכירה, מתלבטת החברה בדרכה בקוץ. ואנחנו,
האם אנחנו יצאנו מקלחת זאת בלי הפסדים ובלי אבדות?

עוד הדרך רב עד שנגיע לעצמאות כלכלית. וכאן אולי בעתיד נצטרך
להחליט החלטות גורליות. אולי נצטרך בעתיד לגטו לבדיקה קפדנית של ענפים
ולקבוע מה לקיום ומה לחיסול. עברו הימים כאשר הקבוצה יכולה היה להצביע על
חיוניות בבטחון כהצדקה יחידה לקיומו. עלינו להתפרנס. סבלנו מחוסר תכנון
נכון ומאד יתכן שחוסר נסיון גם הכשיל לא מעט. אבל תירוצים לא יועילו עוד -
עלינו להתפרנס.

בכל זאת המשק קיים. יש בנינים ויש מתקנים. יש עליה בידיעה מק-
צועית ובסיס הקבוצה החשוב עוד ישנו - החברה. אין כיום הרבה קבוצים צעירים,
בינוניים או ותיקים, שיכולים להתפאר בחברה שקטריה כה הדוקים. עזבו
חברים וחברים טובים, אבל הדוב הגדול של חברי הגרעין של לפני 10 שנים
עוד ישנו - זקן יותר, מטופל יותר בילדים, לעתים שמן יותר, אך החבר
הפשוט של כפר הנשיא עוד עומד וקיים. לחיות ביחד כשהדברים חלקים - אין
זאת בעיה, אך לחיות ביחד כשהדרך סוגה בקשיים - אינו מן הדברים הקלים.
ואיש לא יכחיש את העובדה שהיו קשיים ובעיות רבות וכוזאי עוד עומדת
בעיות רבות לפנינו.

אני מאמין שבינינו פועם עוד בחוזק הרצון לחיות במשותף ולהתגבר על
קשיי חיינו ביחד. משוכנע אני שיכולנו להצליח יותר באי-אלה ענפים, ששגינו
שגיאות פנטסטיות בעבודה ובחברה, שעזבונו חברים יקרים ללא צורך. אולם
כן משוכנע אני שביסודו הדבק הקבוצי - האמונה בקיומנו - עוד קיים.

עשר שנים קשות היו: מי יתן ונראה 10 שנים קלות יותר, כשלא
לאט מצטרפים אלינו בנינו הגדלים.

אומרים, שבימים אלה יותר חשוב, אם היית פעם חבר קבוצה - מאשר
חשובה השכלה במכללת אוקספורד. לנו עדיין חשובה העובדה, שכדאי וחשוב להיות
חבר קבוצה.

אריק.

=====
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
=====

לכוכבה וליוסף ח צ ו ר להולדת ע ל י ז ה

לעדנה ולאלק ק ו ל י נ ס להולדת א ו ר ר ן

שפע ברכות ונחת ! ! ! !

+++++

לדוריית ו ל ס י מ ו ן

לנשואיכם

מ ז ל ט ו ב ! ! !

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ל ש ו ש נ ה ו א ו ס י

ל ח ס י ב ה ו ל ו ל ו

בחזרתה משליחות בגולה

ב ר ו כ י ט ה ב א י ט ! ! ! !

חגי העשור הפנימי:

1. גרטי הביא כמה הצעות כסתי ישיבות המזכירות:
2. שהמסיבה תהיה פנימית בהחלט.
3. שנקציב כ-1000 ל"י להכנות (מזה 100 ל"י לשיפור צריף החרבות).
4. שנקנה "ש"י לכל יחידה במטק (משפחה או רווק יקבלו אותו דבר).
5. התכנית הכלל ירידה למנסורה, לונה פרק וקומדיץ במוצא החג.

הצעות אלה התקבלו; חלק מהן הועבר לאישור האספה.

ראש משמרת:

הוצע להטיל על ועדת החנוך לשחרר חברה להפקיד זה.

תקציב אישי:

הוצע תקציב אישי לאספקה קטנה בסך 29 ל"י לחבר לשנה. הצעה זאת אושרה באספה. עלינו למצוא חבר לניהול הדבר.

מחנות עבודה:

החלט לא לקבל מחנות עבודה מן התנועות בארץ, כי - א) בעבר עבר דתם הייתה לקויה; ב) הנוק שנגרם למחנה הנח"ל עלה על התועלת שהביאו; ג) אנו עומדים לארח את מחנה התנועה מחו"ל וגם מחנה סטודנטים מבוגרים מהסכנות.

תקציבים:

ברקו ואשרו את התקציב על הוצאות חבריהם:

נופש	ל"י	נופש	ל"י
שפור-החדר	5	"	5
חבילות	5	"	5
מברקים	1	"	1
צלומים	1	"	1
חוספת	8	"	8
	30		31
	50 ל"י		31 ל"י (x)

(x) מלבד החשלוט עבור נופש עצמו שנעשה על ידי המטק.

תקציב זה אושר על ידי המזכירות.

תקציב ריהוט:

מופטי אמר, שהבעיה היא, שאין ביכולתו למצוא מקור מימון לרכישת הדברים הכלולים בתקציב זה ובתקציב הוילונות. הוסכם שאשר למיסות, חצי הסכום יבוא משילומים (במידה והצעה זאת תאושר) והחצי השני מן התקציב. וילונות נקנה רק במידה שועדת שילומים תמצא, שיש אפשרות לממן את הקניה ולקבל את הכסף בחזרה בעתיד.

מאזן חש"ז:

בקר מומחה לכלכלה מן האיחוד והסיק מסקנות מן המספרים שניתנו ל חמציית מסקנותיו היא:

בחש"ז הקשיים נבעו מחוסר יכולת ענפים מספר למלא את תכניתם. ענפים אלה היו א) המפעל; ב) הברכות; ג) הלול. לגבי העתיד הפליץ על הדב-רים הבאים:

- א) מציע לבדוק את הרנטביליות של הרפת ושל הכרם.
- ב) לראות כמקורות הכנסה בעתיד ולכן להתרכז בפיתוחם של: א) המפעל, ב) המטק, ג) הברכות; ד) הלול; ה) גדול בשר למקר.

עבודות הבניה בדיר הצאן:

הוסכם להשלים את החסר ולתקן את המקולקל בהקדם האפשרי.

בקשתה של ריבה לצאת לחו"ל לפני חורף

בגלל סיבות משפחתיות. המזכירות המליצה לקבל את הבקשה. (האספה אשרה המלצה זו.)

עבודתו של אדי במספוא ובנוער.

אחרי שהנושא הזה הופיע פעמים מספר במזכירות וכן בפני האספה, החלט להשאיר את אדי כמדריך נוער ולקטש ממאיר לעבוד במספוא, כן החלט להמליץ בפני האספה, שהעבודה כטרקטור תיעשה על ידי אדי, המזכירות וגם האספה קבלו את המסקנות האלה.

מחנה הנח"ל:

הוחלט לקבל את הצעת משרד הבטחון, שנקנה את מחנה הנח"ל בסכום של 6000 ל"י בחטלומים של 8 שנים. על מופטי לספל בענין זה.

מכתבים רשמיים:

הוחלט שמעתה רק המזכיר יכתוב מכתבים רשמיים לשו"ל, אשר מחייבים את המסק.

סדרן העבודה ועזרה למרכז המסק.

כדי לאפשר לשמואל להתרכז בעבודתו כמרכז מסק, ועד שנפתור את בעיית סדור העבודה, הוצע שג'ו ריפקינד יעזור לשמואל בכל הטיפולים, שיש לעשות עם הסוכנות בחיפה ובטבריה.

בקשת סומי לעזרת הורים:

כדי לעזור לאמו, העושה כעת בגרמניה בקשר לשילומים, ביקש סומי סכום חד-פעמי. במקרה שתקבל אמו פיצויים יהפך סכום זה להלוואה, ואם לא - למענק. המזכירות המליצה לתת לאמו של סומי סכום כסף שיכסה את הוצאותיה האישיות במשך חדשיים וכן דמי נסיעה לגרמניה (כ-2000 מרק).

קורט קונפציה.

הובא ערעור על החלטת ועדת העבודה שרינה סנא תצא לקורט זה, הערעור לא התקבל (רינה יצאה לקורט), אך הודגש שיש להביא כל הצעה לקורט לאחר המזכירות.

קבלת מועמדים לחברות:

החלט לקבל את לן יורייקין, וטילה והנרי ברנסטין כחברים. סוכס לא לקבל את יצחק אליעזר כמועמד.

מקדחה חדשה למסק:

סוכס לקנות באנגליה מקדחה בנפרד מהמפעל. המפעל יקנה את המקדחה המתאימה לו בלי להתחשב בצרכי מסגרת המסק.

בקשת ראובן וררו להתקבל כחברים:

הוחלט לקבלם כמועמדים עד תום תקופת השנה במסק ואז להחליט על בקשתם להתקבל כחברים.

בקשת ברנרד סקוט לחזור למסק:

הבקשה נדחתה בגלל מצב בריאותו ויחסו של חוסר רצינות כלפי חיי המסק.

קורט מצילים (שחיה):

ועדת הספורט בקשה לשלוח שלשה חברים. הוסכם עקרונית, ויש לקבל פרטים לפני שיוחלט מי וכמה יצאו.

מחליף לגזבר:

באור החלטת המזכירות, שיש להחליף את מופטי עד לראש השנה, הרכבה ועדה (בהעדר ועדת הצעות), כדי לבחור את כל הכוררים ולסיים את המו"מ עם המועמדים הטובים. הרכב הועדה: שלום, רינה כהן ואריק.

בקשת התנועה לשחרר את גרטי ל-3 חדשים כאפן מלא.

מוגי הסכיר את הצורך הדחוף במציאת אישיות מרכזית, שתחמסר לכל עבודת ההכנה לקראת האיחוד עם איחוד הנוער החלוצי. עתיד האיחוד יקבע לא במעט במידת ואיכות השותפותנו בשלבים מוקדמים אלה. הוסכם (אחרי ישיבה שניה), להציע שגרשי יעבוד יומיים-שלשה בכל שבוע בתנועה עד לסיום עבודה זו, אם התנועה תראה הצעה זו כמועילה. הערה: התנועה קבלה את ההצעה. על האספה לאשר המלצת המזכירות.

עתיד הרפת.

לפני בקור ועדת מומחים דנה המזכירות בנתונים שנחננו עליהם שמואל. דעת המזכירות הייתה לחסל את הרפת (6 קולות נגד 2), אבל הוחלט להביא את הדיון בפני האספה לפני שהועדה תקבע עמדה.

בקשת ארגון מגדלי פירות שנשחרר את דוד לוי כמייצגם בתנובה:

סוכס שגיטחנו חיובית; אך נשחרר את דוד לוי ללא יותר מ-4 חדשים. על מופטי לבחור את הפרטים עם הארגון.

ועדת המחנה.

הישיבות של ועדת המחנה לא היו הכופות בזמן האחרון; בעיקר, כי לא עמדו דברים רבים על הפרק, אחרי שגמרנו את הדיונים על מקום השכונים החדשים, הכיתה הכוללת השניה וברכת השחית. עניני הצווע כשפורים במחנה היו עניני הצווע בלבד ולא נדרשו לשם כך עוד דיונים. כך בוצעו מספר עבודות בעיקר עבודות היעור, על ידי יצחק פ. בוסף לכך נסללו כ-550 מ' מדרכות וזופחו כ-350 מהן ונמשך הטיפול בכני הקיים.

לקראת השנה הבאה, עם גמר השיכון הצפון-מערבי החדש, יורחבו שטחי המחנה במידה רבה וזה ידרוש עבודה גדולה מאד בפיתוח השטח.

הדיונים שיעמדו לפנינו יהיו קשורים בעיקר בהרחבת הזאת וכלל הכרוך בה. אך בוסף לכך יידון גם מקומה של שכנת אריזה וכית קרור, מרשי משחקים וכן מקום לקולנוע.

מכל זה ברור, שהועדה המשיכה לעקב אחרי התפתחות המחנה וליזום ביצוע עבודות הנראות לה כרצויות.

טומי

ועדת התרבות.

1. ועדת התרבות ניסתה להגביר את פעולתה בשנת העשור למשק. פעולתה שהתרכזו במיוחד בחוגים שונים במשך החורף, הצליחו ושלשה מחוגים - אסטרונומיה, ריקודים וציור, במשכו עד להתחלת האביב, ואילו החוג לפיזיק נפגש עוד כיום. יש כוונה לחדש פעילות יתר החוגים בקרוב. מתוצאות החוג לריקודים יכולנו להיווכח בהופעות לחג הביכורים. יש לעיין בברכה את ההחלטות של פעילות המקלה לקראת חג הפסח ואת הכנותיה להופעתה בקרוב.
2. המאמצים להפוך את כריף התרבות, שעמד שומם, למרכז החיים החברתיים הצליחו במלואם וכל ערב שוקק הוא חיים. עם זאת נביין את עליה הפעולה של מספר הקוראים בספריה, הודות למסירותם של הספרנים.
3. לעומת זאת לא הצליחו לקיים את לימוד חיפה העברית כסדרו והאשמה מחולקת שות בשות בין ועדתנו ובין חלק מהחברים החדשים, שלא הראו בכונות להתייחס לענין ברצינות הדרושה. איבנו מצפים לשיפור מצב זה בחדשי הקיץ אך אנו תקווה שבנליח להגיע לשיפור מה לקראת החורף, בהסתמך על חוג נאמנים שבאמת רוצים ללמוד את השפה.
4. פרט להפסקה קלה, שסיבתה נעוצה בעומס העבודה בענפיהם הקבועים של חברי המערכת, יצא העלון בקביעות; מדי חודש בהודשו.
5. שרשרת ארוכה של חגיגות וחגים מתקרבת לסופה. הם העסיקו את הועדה והיינו עמוסי עבודה. חג אחד טרם עבר וכבר בא השני, החל מליל הסדר, שלדעת רוב החברים עבר בהצלחה רבה ועד לחגיגת הכר-מצות בעוד כמה שבועות, היתה תדירות המסיבות בערך אחת לשבועיים.
6. ביחס לצורת הביטוי לחגים שלנו, הנני רוצה להדגיש, שלא לכולם מאבנו עד עתה, את הצורה הנכונה מהולמת אותם ואותנו. באופן מיוחד אנו מחפשים דרך נכונה לחוג את ראש השנה. אנו מקוים שבעזרת הקונסטרקטיבית של החברים, לפני החג, נוכל השגה להצליח.
7. למרות שהיתה בחדשים האחרונים התקדמות מסויימת בהשתתפות החברים בפעולות התרבות, נשארו עבודות ההכנה, בעיקר למסיבות וחגיגות, בידי מספר קטן ומצומצם של חברים מסורים. הועדה המשיך במאמציה להרחיב חוג זה על ידי מקסימום חברים.
8. יש כודאי הרבה מקום לביקורת על פעולה ועדת התרבות, אם כי אין ספק שהאזירה של יאוש, שהיתה רווחת בזמן שיחת החברים על עניני תרבות, פגה והלכה לה ללא טוב. יש לפי דעתי שטח אחד טרם נגענו בו. לקראת החורף תבא ברצוננו לשבור פעם להמיד את הקפאון השורר שם. כוונתי היא, שבהיה מסוגלים להזמין מרצה רציני מפעם לפעם, מבלי לחשוש, שרק אחד או שני חברים יופיעו להרצאה. לעובדה המאכזרת הזאת אין שום קשר לרמה האינטלקטואלית של החברה שלנו.

8. לקראת העתיד אנו נבצל את ההתקדמות שחלה בשנת העשור כדי להרחיב את פעולתנו בכל שטחיה.

גדשון

סיימנו את התחרות השלישית שלנו באליפות המסק בשחמט. התחרות התנהלה לפי השיטה השוויצית בחשעה סיבוכים. שיטה זאת מאפשרת למספר רב של שחקנים להשתתף בתחרות, היות ומספר הסיבוכים קבוע מראש. החוצאות מתחרות כזאת הן פחות מדויקות מאשר בשיטה הליגה (בה כל אחד משחק נגד כל אחד מהמשתתפים), אך בכל זאת המקומות הראשונים יוצאים בדיקנות. בשיטה השוויצית השתמשו באליפות ארצות הברית.

נהנה החוצאות:

1. אדי 8 1/2 מתוך 9
 2. חנרי 8
 3. נחמיה 7
 4. מכאל 6 1/2
- ועוד.

פרטי התחרות נראים בטבלה.

חנרי.

אליפות השחמט 1958.

השם	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	סייח	מקום
איבן				0			0			0		1			0	1/2	1				1	0	3 1/2	15
חנרי			0	1		1	1			1		1			1						1	1	8	2
אדי										1					1	1				1	1/2	8 1/2	1	
גרטי						0		1				0				1	1		1		1	0	5	7
קלמן						0	0	0				1/2			1	1	1/2				0	0	3	17
נחמיה									1	1					1					1	1		7	3
משה ש								1			0				1	0				1		0	4	13
אלק					1	0	0			1		0			1	1/2	1					0	4 1/2	8
יהודה											0	0		1	1/2	1	0	0					3 1/2	16
ראובן											1	1						1					5	6
שלום							1	1				0		1	1/2	1	0	0			0		4 1/2	9
יק									1	0	1	1					1						5	5
יואב										0		1/2		1/2		0					0		1 1/2	-
נחן										0		2		0		0			1				1 1/2	-
לוי ג'														1	1		0				1		4	12
לני													0		1/2				0				2 1/2	18
פיל											0	1			1		1/2						3 1/2	14
סימון											1	0	1				2			0	0		4	10
ינקל																							-	-
מרקי							0																-	-
חנרי ב											1		1										4	11
מכאל פ																							6 1/2	4

צורח המשק בעוד עשר שנים.

היות ואנו עומדים כעת על סף העשור השני
ערכנו משאל עם בזעיר אנפין בין ילדי הכיתות
הנמוכות בבית הספר.
טרם התקבלו כל התשובות וכוה הננו מפרסמים
לקט קטן מתוך אלה שהתקבלו מילדי קבוצת עפר.

המלב"ד.

אני רוצה שבמסע יהיו הרבה פרדסים ובכרם יהיו הרבה גפנים
ועל כל גפן הרבה אשכולות. וגם שיהיה "אגוד" על יד הכביש ושיהיו למשק הרבה
אוטובוסים. שיהיו על יד כל בית ילדים וכל בית מגורים פינות יפות ועצים
גדולים ויפים.

שהכרם והמסע לא יהיו מרוססים והשדות יהיו בסדר. חזירים
לא יבואו בשדותינו ולכל אדמות המשק. ושלא יהיו קוצים, אלא שיחרשו את
האדמה ולא יהיו יותר מדי שרפות, אבל הנכון ביותר הוא שבכלל לא יהיו
שרפות, ושהסורים לא יתקיפו את המשק.

שיהיו הרבה עצי פרי ועצי צל גדולים מאד ויפים מאד ושהענפים
יהיו רחבים וטובים לצל ושיהיה מספיק מים להשקות דשאים, עצים וגינות.
ושיהיו הרבה מקלטים, תעלות מסביב למשקנו היפה ושיהיה
שלום בין סוריה וישראל, ושיהיו כאן יותר אנשים. שהאנשים יתאמצו יותר
ויבנו יותר בתים.

XXXXXXXXXXXX

אני הייתי רוצה שבעוד עשר שנים המשק יהיה מפותח מאד,
שיהיה בו אמפיתיאטרון ושיהיו בתי חרושת לחיכים, שקיות ולטיגריות, שיהיה
בית דואר וש יהיו הרבה עצים וגינות יפות, שיבואו עוד עולים והאנשים
והילדים ירבו מאד, שיהיו עוד הרבה כיתות. שלא יהיו קוצים כדי שלא יהיו
שרפות. שיהיו למשק הרבה שדות, המסע יהיה גדול יותר עם עוד עצי פרי,
תפוזים, אשכולות, בננות, תמרים ואחרים.

שהכרם יהיה גדול יותר, שיהיו בו כל הזנים, ושלא יהיו
חרקים, שישחיתו את העצים ולא יצטרכו לגפר, ושהגפנים תהיינה טובות
ולילכים ולחברים יהיה מה לבצור. שבמוסך יהיו יותר אוטומובילים וטרקטורים
ושהמוסך יהיה יותר חזק.

שבנגריה יבנו עוד הרבה כסאות, שלחנות, וכסאות לתינוקות
ושבמסגריה יעשו עוד מיטות ושיחקנו מיטות טוב ועוד דברים.
זה הכל מה שאני רוצה בעוד עשר שנים.

=====
++++++
=====

ליצחק גולן.

במוח עליו א ב י ו

תנחומים.

פרידה ריש ז"ל
ב' סיון תשי"ז

במלאת שנה לפטירתה של פרידה ז"ל התקיימה אזכרה לרגל הקמת המצבה בבית הקברות כנוכחות בני המשפחה והחברים.

קצת על פרידה.

בימים ההם נסתה התנועה בקרדיף להרחיב את היקפה ולכלול בסורותיה מספר קבוצות ילדים שפוננו מן הערים הגדולות מחמת הפצאות ה"לופטוואפה". חברים נטלחו לעיירות הקטנות בעמקים בדרום-וועלס, באיזור הפחם המפורסם. תפקידנו היה לנסות להקים "גורדים" ולהעביר לילדים אלה, אשר לעתים שוכנו אצל לא-יהודים, רוח יהודית ואוירת התנועה. בדרך זו הגעתי לעיירה שנקראה אנדראר. שם מצאתי ביום ראשון אחד, בחדר צר ממדים, שטייך לקהילה היהודית הקטנה; קבוצת ילדים ו-4 יונקים דוברי אנגלית בניב לונדוני שכמעט וצרחו אהזון בורותו. בין ילדים אלה היתה נערה שמנמנת ממושקפת, שעליזותה ושוככותה הטבעית "החיו" את הפעולה. שליחותי זאת לא האריכה זמן רב, כי המעוניינים מבין הילדים העדיפו לנסוע לקרדיף - העיר הסואנת - ולברוח קצת מן החיים הקטנוניים של עיירה וועלסית שכלה מרוכזת בפחם, "רגבי" וכנסייה. פרידה הופיעה שוב בגרוד בקרדיף והוכיחה, שהרושם הראשון לא היה מוטעה. היא שפעה חיים ומרץ אפילו בפעולות השקטות.

ההכשרה ואחרי כן שרותי בצבא הבריטי שמו קץ לחברותנו ורק כשעבדתי כמדריך בליברפול נפגשתי שנית אתה. אז כבר התחילה, אם איני טועה, את עבודתה כאחות ולא תארתי לעצמי, שעוד תמצא את דרכה לארץ.

היא סמלה בטכילי, בפרט בפרק חיה האחרון בכפר הנשיא, אחות בית חולים אנגלית סיפוסית, שתמיד מקבלת פני כל מאורע - עצוב או עליז - בכדיחה. קשה לתאר את פרידה לא בין החיים. לב סוב ואמיץ היה לה, דמות "פלסטאפיט" בעולמנו - שלדאכונני איננה עוד בינינו.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

בית הספר בטיול:

יומן הטיול השנתי - הגליל התחתון סביב סביב.

יום א'.

קמנו בשעה 4.15 מוקדם בבקר. אכלנו, הסתדרנו ויצאנו לסבריה. מטב-ריה נסענו לנוה אור. זה היה המשק הראשון שהכרנו בטיולנו. משק קטן בן חמש שנים. אכלנו ויצאנו להר שממול למשק. יצאנו לכאוכב-אל-הואה (כוכב הרוח). היה קשה, היו עליות וירידות. ראינו חיות רבות בדרך, כגון איילות, סימני דורבן, ארנבות, ושועלון שרץ לידנו. אחרי שעתיים וחצי הגענו למעלה למבצר. אכלנו את ארוחת הצהרים ופתאום התחיל יורד גשם (גם בדרך ירד מעט גשם), נכנסנו לבית הרוס, הדלקנו מדורה וישבנו סביב להתחמם מעט. כשפסק הגשם יצאנו לשמש המאירה ושכבנו מעט לנוח. נחנו כחצי שעה והתחלנו לרדת. הירידה הלכה יורדת מחר מהעליה, עשינו זאת בשעה אחת. כשהגענו לרגלי ההר, נחנו שוב חצי שעה, עלינו על הטביל וחזרנו לנוה אור. הלכנו להתקלח ואחרי זמן קצת הלכנו לאכול ארוחת הערב. גמרנו מוקדם ויצאנו לדשא ליד חדר האוכל, שחקנו, צחקנו ונהנינו עד ששכענו. משם חזרנו לצריף שבו לנו את לילנו הראשון. כלם התלבשו בפיו'מות ואשר סיפר סיפור בהמשכים. אחרי קטע ארוך של הסיפור הלכנו לישון.

יום ב'.

קמנו, התלבשנו ואכלנו את ארוחת הבקר בנוה אור. יצאנו לכביש וחכינו לאוטובוס היוצא לבית שאן. נסענו לבית שאן ושם הלכנו לראות את בית הנכאות (עתיקות). היה די יפה, היו גם מוצגים מהטבע החי. משם הלכנו לראות את רצפת המוזאיקה. זה לא היה קרוב ביותר, היינו צריכים לספס על ההר. משם נסענו לנצרת. שם אכלנו ארוחת צהרים והלכנו לראות את כנסיית יוסף. זו היתה כנסיית די יפה, אבל כמוכן נוצרית. מהכנסייה יצאנו לטייל בעיר, ראינו את חיי הנוצרים והערבים. מנצרת נסענו לגניגור. משק גדול ומלא עצים. קבוצת גניגור קבלה אותנו בסבר פנים יפות וספקה לנו יותר מן הרגיל. שם לנו כלילה השני. טילנו קצת במשק, ראינו את פינת החי ובחי הספר והמגורים. בערב הלכנו להצגה ואחריה לישון.

יום ג'.

למחרת היה עלינו להגיע לקבוצ דברת. בלי שהיות מיותרות יצאנו

את גניגור ואחר נסיעה קצרה למדי הגענו לעפולה. אחרי שקנינו בעפולה עגבני, ועוד מספר דברים ובלכלנו למוכר אחד את מוחו ב"כמה זה עולה" (כי היו לנו 15 גרוט לכל אחד), הגיע האוטובוס שנסע לדברת. הגענו לשם. הראו לנו את המקום בו היינו צריכים לגור. זה היה מקלט שכונתי כמה שנים לא דרכה שם רגל אדם, מכיון שהיה אבק בכל מקום (בערך בעובי של 10 ס"מ). לאחר שהסדרנו שם קצת, יצאנו לדרך והפעם פנינו היו מיועדות להר תבור. לאחר הליכה די ארוכה בסדות הגענו לכפר ערבי "דבורה", שבנוי לרגלי התבור. התחלנו לעלות בהר העליה הייתה די תלולה, אבל היה קל יותר, כי היה זה בכביש. הגענו לראש ההר והלכנו לראות את המנזר הפרנציסקני שבנוי למעלה. המקום שם יפה עם הרבה עצים ופרחים והיה גם ברו עם מים, שכמובן כלם רצו אליו. אחד הנזירים הראה לנו את המנזר. הוא דבר צרפתי ואשר הרגס לנו. ראינו את המזכחות שלהם עם הרבה צלבים (יותר מדי) ויצאנו החוצה והכנו ארוחת צהרים. חדר המנזר. אחרי מנוחה קצרה ירדנו. הדרך למטה הייתה יותר קלה ומהירה, רק ההליכה בדרך הסדות עישה מאד והרגלים נפלו פשוט מן הגוף. בכל זאת הגענו איכשהו לדברת. התרחצנו, נהנו, אכלנו ארוחת ערב, ואחרי זמן מה של "השתגעויות" במקלט הלכנו לראות את הטקס (הראשון) לחג העשור בדברת. אחרי טקס קצר של קריאה ושירה הרליקו מנורה. חברי דברת ישבו סביבה ו"הוקנים" של המשק ספרו "ציזבאסיס" מימי עליה ב'. היה קר מאד, כי לא ישבנו ליד המדורה וה"ציזבאסיס" לא ענינו אותנו במיוחד, לכן רחל שרה ואני הלכנו לישון. באנו למקלט ומצאנו שם את רותי ובתיה שכאו כבר לפנינו. לאחר זמן מה באו גם הבנים עם אשר וריני, וכולנו הלכנו לישון.

רותי. שלמה-שושי.

+++++

הקומוניזם בן - זמננו.

רבות קראנו בשנים האחרונות על כרה"מ ועל המשטר הקומוניסטי. אם עד לשנות החמישים המוקדמות שבחו אף מפלגות ציוניות מסוימות את "עולם המחר", הרי היום מפלגות אלה, גם אם אינן מודות בכך בפה מלא, מבינות כי הלכו שולל אחרי אל שהכזיב. משפטי הרופאים, משפט פראג, פרשת מרדכי אורן וה"עסקה הצ'כית", הם אשר חוללו את התמורה בהלך רוחן של מפלגות אלה. אך לא מספיק לחלד משטר, שבו החוק והמשפט הוא מושג רליגיבי, נחוץ גם להבינו.

מבחינה זאת נודעת חשיבות יתר לספרו של מילובאן ג'ילאס "המעמד החדש". ג'ילאס היה מלוחמי הקומוניזם ביוגוסלביה וממחוללי המהפכה שם. הוא אף הגיע למשחה גבוהה של סגן-נשיא בארצו. אך תוך מאבק פנימי הגיע להכרה, שזין המשטר הקומוניסטי מגשים את רעיונות הקידמה האנושית, ומתוך אירופה המזרחית השמיץ את קולו נגד משטר זה.

ספרו מצטיין בלשונו המתונה. אין הוא מתאר את נסיבותיו האי-שיים של המחבר, אך הוא טופע אור על הקומוניזם בן-זמננו - מראשיתו ועד היום.

לפי ג'ילאס אין המהפכה הקומוניסטית מגשימה, אף אינה מסוגלת להגשים, אף אחד מן האידיאלים שבשםם היא מבוצעת. במאה העשרים התחוללה מהפכה חוללת עדיין המהפכה העשיתית בארצות הנחשלות, אשר פגרו מבחינה זו במאתיים שנה אחרי ארצות המערב המקותחות. המהפכה הרוסית היא אשר פתחה בתהליך זה של תיעוש הארצות המפגרות ובוה רואה המחבר את חשיבותה ההיסטורית העיקרית.

בראשיתה דגלה המהפכה הקומוניסטית כהשגת משטר של חפש דרך כיטול המעמדות. היא הטיגה לא את זה ואף לא את זה. הדיקטטורה של הפרולטריון - התפתחה לדיקטטורה על העם כולו, לדיקטטורה לא של מעמד פועלים, אלא של מעמד חדש, אשר צמח מתוך הפרולטריון.

מעמד זה הוא הביורוקרטיה המדינית. לה זכויות יתר הנובעות מתוך בעלותה הגמורה על כל אמצעי הייצור. היא דכאה את כל מתחריה, הממשיים והפוטנציאליים, ואף בחוכה מתנהל מאבק מתמיד על השלטון.

הקומוניזם בן-זמננו הוא הסוטליטריות המושלמת ביותר, כי בו מרוכזים השלטון, הבעלות (על כל נכסי המדינה) והאידונות הרוחנית בתור מונח-פולין של מפלגה מדינית אחת, של מעמד חדש, וכעת של האוליגרכיה של המפלגה והמעמד.

לא הרעיונות הם אשר ממלאים היום את התפקיד המכריע בקומוניזם. תמציתו הוא השלטון. בכל שלבי המהפכה הקומוניסטית הוא מלא את התפקיד המכריע. "מטוס שהשלטון שימש אמצעי להפיכה האוטופית של החברה, הוא לא יכול שלא להעשות חכלית בפני עצמה ולשמש כמסרת החשוכה ביותר של הקומוניזם. אי אפשר עוד להעלות, כי השלטון הוא למעשה מסרתו העיקרית ועצם מהותו של הקומוניזם. באמצעות השלטון מוטגות זכויות היתר החמריות והבעלות הממשית של המעמד השליט על הנכסים הלאומיים. השלטון קובע את ערכי הרעיונות, והוא

הכולם או המהיר את הכעתם. -

הספר מכאן בפרוטרוט את התפתחות הקומוניזם על כל שלביו, מתאר את אופן פעולתו בכל סטחי החיים - המדיני, הכלכלי, החברתי והרוחני. הוא אף מסביר תופעות, אותן קשה להבין בעולם החפשי - את הגורמים המכריעים בני אדם ל"וידויים" מדומים בכל משפט קומוניסטי. כן הוא מראה את גורמי ההתנגדות של הקומוניזם היוגוסלבי עם הסוביטי, תוך הדגשת, שאין תופעה זו מבטלת את עצם מהות המשטר היוגוסלבי.

מה ביחס לעתיד? ג'ילאס טוען, כי הטכניקה המודרנית מובילה לאח-דוה עולמית והוא מאמין כי "העולם עתיד להשתנות וללכת ככיוון שבו התקדם עד עתה ושבו הוא חייב להתקדם - לקראת אחדות רחבה יותר, קידמה גדולה יותר וחופש רב יותר."

כיצד התקדמות זו תושג אין המחבר מגלה לפנינו. אין הספר נכואח לעתיד. ערכו הוא כשנים: הניתוח הקר של העולם הקומוניסטי והבלטת העובדה שרוח בקרית חפשיה עדיין חיה - אף מעבר למסך הברזל.

נחמיה.

=====

פרקים מתוך יומן.

=====

2.7.1948

תודה לאל - סופו של היום הראשון במנסורה. אני מצליח בקשי לרכז את מחשבותי, כדי לכתוב רישומים אחרים מיום חשוב זה. הבקר נסענו ממחנים בשעה 3, הגענו עוד לפני זריחת החמה ופירקנו את האוטובוסים. אחר כך ניגשנו היכף לחפירת העמדות והקמת הגדר. רק עכשו עם חשכה חדלנו לעמל. כולנו כהורגים. היה חמסין, ריבנות של דבורים ומיליונים של זבובים הפריעו, וכעת אני מרגיש, שיש גם יחושים. אני מקוה, שאינם מביאים קדחת. הטורים שקטים חמר-אל-אללה.

9.7.1948

אני מוכרח להמשיך כיומן. העיניים נעצמות וכל שריר ושריר כואב. גמרנו את המקלט ואת הגדר הפנימית וכן שלוש עמדות. היום גמרנו לעבוד בשעה 6 כדי לעשות אימונים. הבנות מצטיינות בקליעה למטרה. הגיעה מחלקת "בזוק" (מק"בים), רובם עולים חדשים. מחר סוף ההפוגה. מה יהיה אחר כך?

13.7.1948

טוב שהגעתי לעמדה מוקדם, כי אחרת הייתי צריך להפסיק לכתוב את היומן. קיבלנו בקבוקי מולוטוב. אמר ניסו כוחותינו לכבוש את משמר הירדן בחזרה ולא הצליחו. העמדה כבר יותר נוחה. הצלחתי להביא מזון. הנוף מעמדותי אדיר. אני רואה גם את הכנרת, את סוריה והחולה. מחר אני עובד בגדר החיצונית. צריך להמנע מלקבל פצעים, קשה לרפאות אותם, יותר מדי לכלוך. מאז עליחנו לא התרחצנו.

14.7.1948

בהלה ופחד, התרגשות ובלבן. מוסי ראה טנק שהופיע על הרכס המערבי, כשולט עלינו. אזעקה! כלם קפצו לעמדות והכינו בקבוקי מולוטוב. ה"פיאט" עמד מוכן לפעולה. עד שמישהו חשב להביט ב"טנק" דרך מסקפת והתכרר שהיתה זו אבן גדולה, אשר בודאי כבר נמצאת באותו המקום זה אלפי שנים. החלט להשיג זוג משקפיים חדשות למוסי.

16.7.1948

הפצצה אווירית ראשונה. בבקר זרק מטוס סורי 4 פצצות, בדיוק על יד האהלים. לא היו אפילו פצועים. אך הרהיטים וכיחור המראות היפות שהבאנו מצפת יוסקו כליל. אחרי הצהרים לו התעלף. הסיבה? הוא מצא את הפצצה הרביעית על יד מטחו מחוץ לאהל בו ישן בשעת ההתקפה (הוא היה בשמירה). הפצצה כמוכן לא התפוצצה. המבטלת קבלה את העקיצה ה-17 מדבורים. אף אחד מבלדה לא נעקץ.

22.9.1948

הגעתי הביתה עם ה"די.די.9" - הטרקטור הראשון של המטק. שמחה גדולה. מחר אתחיל כבר לחרוש בשטח שמיר. אני כולי גאווה. בזמן שנעדרתי מהבית הושלם כבר הלול וכו' 100 עזר, לא מטילות. עובדים על קו המים ממעין טובה ושתי מט-מרות עובדות בחפירת תעלות-קשר עם קומפרטורים.

22.1.1949

כבר ירדו 350 מ"מ ואין סוף לגשם ה"מזופת" הזה. בוצ בכל מקום: כחוף המקלחת והצריפים ובודאי בתוך המגפיים. קשה כבר לטבול, אך כנראה שאין ברירה. אתמול זה לקח לי 3 שעות להגיע הנה מראש פינה. מטרה הערופה עד לודי יש ים של בוצ. וכשהגעתי לודי הצטרכתי לשחות, כי היה בלתי אפשרי לחצות

אורו בהליכה. כעת קבלתי כדורים במרפאה, ראשי כואב וכולי רועד. לו רק ה
לי איזה שהוא תנור בחדר, איני יכול להתחמם כלל.

30.1.1949

400 מ"מ גשם. אנו עודנו מנותקים.

10.2.1949

היום שמענו הרצאה. אינני זוכר את הנושא, כי גם אני ישנתי. אך
ג'וני הצליח להרדם, כשראשו נח על כתפו של המרצה. זוהי אמנות!

15.2.1949

נסים ונפלאות! אביבה השמנה האצילה - אביבה שלא רצתה להחזיר,
שהתעצלה אפילו לצאת מן האורה - המליטה איש לא חשב ולא ציפה לדבר כזה.
אך הנה הסייחה: כוכבת. היא כה עדינה ויפה ואביבה כה גאה שזה תענוג להביט
בה. ויוחנן עושה כאילו כל זה בא הודות לטיפול שלו.

15.8.1949

עוד-בשטח חלטה. השמים מתקורים בעננים. עלינו להזדרז עם חריש
השטח. מתוך 500 ד' משאירים 200 בלתי חרושים. הבקר הלכנו לצוד ג'מוסים.
כוב דרך אחרי אחר, ירה בו וקלע בברווז. עשינו קומיץ. לו החברים בבית היו
יודעים היו מקנאים בנו. אך ככל זאת מוטב להיות בבית.

שמעון ב.י.

~~~~~

איך לרכוש טרקטור.

כידוע אין דרכו של מא"ז סוגה בטושנים, במיוחד בימי קרב, כש
צד יש דרישות שאין להפריע לחיים הסדירים. דבר זה בולט עוד יותר בישוב
צעיר, מקום שאין די ידיים לבצע שתי הפעולות גם יחד.

הקדמה זו היא אמנם נכונה מכל הבחינות גם היום, אבל תנולי לחזור
בעשר שנים אחורה; לשנת 1948, ליתר דיוק ליום 13.7.1948, בהיותי מא"ז של
מנסורה. נודע לחברים שאפטר "לרכוש" טרקטור בסביבה. עבורנו, ישוב שזה עתה
עלה על משלטו-מקומו, היתה זו מתנת אלהים. תארו לעצמכם: טרקטור גדול (סי.2)
חינם אין כסף! התחלה למשק מכונות מסועף ומגוון! נתתי עצמי להשתכנע על ידי
הרעיון המקסים הזה ונקבעו 5 חברים כ"חיל שחרור", ושמותיהם מינקי (כקצין
בריטי לשעבר, בחור מפקד), איזק, מוסי (הבטחה), צבי כוכבי (חובט) ונבי
(טרקטוריסט). הם צוידו במיטב הנשק שלנו - מ.ג. - ויצאו בהדרכת מושכניק
לכפר דרוזי למרגלות הרי הלבנון, מערבה לכביש ראש פינה-מתולה. כפר זה היה
צריך להיות עוזב על ידי תושביו, לפי הידיעות שהגיעו לידינו.

בהתקרבם לכפר, נוכחו חברינו לדעת, שמסע שחרור הטרקטור לא יתנהל
לפי התכנית. הסביבה המתה מעריבט דרוזים, שקצרו לתוכם את תבואתם ושלא
הראו כל סימני עצבנות בהתקרב הז'יפ שלנו לכפר. אחרי שהמושכניק הסתודד עם
נכבדי הכפר, התברר, שאמנם הם מוכנים לתת לנו "לשחרר" את הטרקטור, אלא
היות ונכונות של קאוקג'י נמצאות לא רחוק מהכפר, והם פחדו ממעטי תגמול,
באם נוציא את הטרקטור ללא התנגדות מצדם - עלינו להמציא תחבולה: הם יוציאו
את הטרקטור למרכז הכפר, אנו נחיל לירות עליהם, הם יכרחו, אנו נסיע את
הטרקטור והם יהיו בטוחים מפני תגמול, כי הם התנגדו ואנו לקחנו את הטרקטור
בכוח, כביכול. סוכס והוסכם ואנו ניגשנו לביצוע. טפסו עמדות על גבעות במור-
דות הכפר ולפי תכנית פתחו באש על הכפר. כנראה שהכל הלך כשורה, ראו את
העריבים מתפורים ובורחים.

לפתע נפתח ע"ה"מטר של יריות מכל הצדדים, שכדוגמתו לאוראו
מעולם. כדורים טרקו מכל העברים ואי אפשר היה להרים את הראש. התברר שבפלו
למלכות שהוכנה ביסודיות ובערמומיות לדוגמה. אחרי כמה רגעים, כשוך מטר
היריות, החליטו להסתלק, אבל זה לא היה כל כך פשוט. תבינו שלפחות לחלק מהם
היתה זו טבילת האש הראשונה. הם היו מבוהלים וכדי להרגיעם אמר מינקי:
"קצת חם פה, כדאי להסתלק" דברים אלה אמר בקור רוח כזה כאילו ישב-אצל
גיטל וזה היכף השפיע והרגיע את יתר החברים. הם התחילו לחזול בחזרה. אחרי
כמה רגעים ראו שזה לא עסק ופשוט קמו וחזרו בקפיצות לג'יפ, שעמד לא רחוק
משם, טובוהו וחזרו בשברים כמה שיאי עולם במהירות הנסיעה בשדה מכשולים.
עד היום טרם הבינו איך שיצאו משם בלי אף שריטה אחת.

בחזרה הביתה מסרו דו"ח שלם וכעקבותיו הוחלט להפנות את "חוש
השחרור" שלנו למקום אחר, קצת יותר שקט - לצפת - ולשלוח את המכונית לרכוש
קצת רהיטים ומזרונים - אבל זו פרשה אחרת ואין המקום פה לפרטה.

אעכ - נודע לנו אחר כך, שכל ה"מבצע" שלנו היה לשוא, היות
ובזמן ביצועו עמד לו הטרקטור המיוחל כבר בטקט בחצר אחד המשקים בסביבה,
שחבריו היו יוצאי פלמם, מסוגלים יותר לביצוע פעולות מסוג זה.
יצחק ע.

מ פ י ה ט פ .

כיום העצמאות קשטו את הגן בתמונותיהם של נשיא המדינה,
ראש הממשלה ושני הממטכ"לים, דייין ולסקוב.
כל הילדים הכירו את הראשון, אבל התקשו לזהות השני.
עפרה בכל זאת הצביעה עליו ואמרה:
- זהו חיים לסקוב.
- בכון. איך ידעת?
- מפני שאבא נולד שם.

XXXXXXXXXX

בהמשך היום היא באה לחדר וסיפרה:
- יש לנו כגון הרבה תמונות: של הנשיא בן אבי, של בן גוריון, דייין
וסקוטלנד!

=====

בחדרו של אדו היו אורחים. הוא התפאר על כך בפעוטון. הילדים שאלו:
- הם גרים בחדר שלך?
- לא, הם גרים בחדר-רע (בחדרה).

=====

קורי ביקרה בקונסוליה הבריטית וראתה שם תמונה של "והסטמינסטר אבי" -
- איזה טפסים האנגלים, הם שמים טעון בתוך מגדל ההחמין!

=====

אדו עובר על יד גן "סקד" ושואל:
- למה יש רעש בגן סקד?

=====

בגן שאלו את הילדים:
- מי זה הרצל?
- החבר הדומה ליוחנן!